

Statsbidrag psykisk hälsa 2025

2025-02-03

Nuläge

- Nationell strategi – *Det handlar om livet*
- Nationell handlingsplan
- Överenskommelse - *Statsbidrag psykisk hälsa 2025*

Folkhälsomyndigheten

Socialstyrelsen

Det handlar om livet!

Nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention

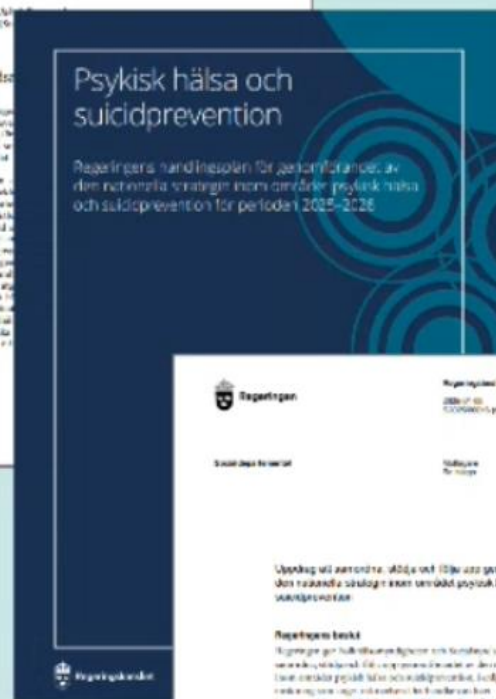
2025–2034

Seminarium - överenskommelse om psykisk hälsa och suicidprevention
2025

Det handlar om livet

- Tio-årig nationell strategi 2025-2034 som ger en bred och gemensam riktning för många aktörers arbete
- Strategin beskrivs i en skrivelse från regeringen till riksdagen
- Regeringen redovisar sin politik i förhållande till strategin i en handlingsplan
- 27 myndigheter får i uppdrag att medverka i arbetet
- Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen ska samordna, stödja och följa upp genomförandet

Vision och målformuleringar

Vision

Ett samhälle som främjar en god och jämlik psykisk hälsa i hela befolkningen, och där ingen ska behöva hamna i en så utsatt situation där den enda utvägen upplevs vara självmord

Övergripande mål

- En förbättrad psykisk hälsa i hela befolkningen
- Färre liv förlorade i suicid
- Minskade påverkbara skillnader i psykisk hälsa
- Minskade negativa konsekvenser på grund av psykiatriska tillstånd

Delmål

- Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle
- Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet
- Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa
- Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare
- Vård och omsorg som möter patienters och brukares behov
- Stärkt suicidpreventivt arbete
- Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Nationell strategi psykisk hälsa suicidprevention

2016
Suicidprevention är en viktig del av psykiatrien och har blivit en av de största orsakerna till dödsfall i Sverige.

Syfte

• Öka kunskapen om psykisk hälsa och suicidprevention
• Öka tillgången till stöd och hjälp
• Öka samhällets förmåga att hantera psykisk hälsa och suicidprevention

Åtgärder

• Utveckla och implementera nationella riktlinjer för suicidprevention
• Öka kunskapen om psykisk hälsa och suicidprevention
• Öka tillgången till stöd och hjälp
• Öka samhällets förmåga att hantera psykisk hälsa och suicidprevention

Strategi
ofrivillig
ensamhet

Stimulans-
medel via
ÖK med
SKR

Stärkt
elevhälsa

Nationellt
hälso-
program
barn&unga

Ny SoL

Stärkt stöd
till civilsam-
hället

Rekom-
mendationer
om digital
medie-
användning

Ökad
tillgänglig-
het till BUP

Satsning
på
forskning

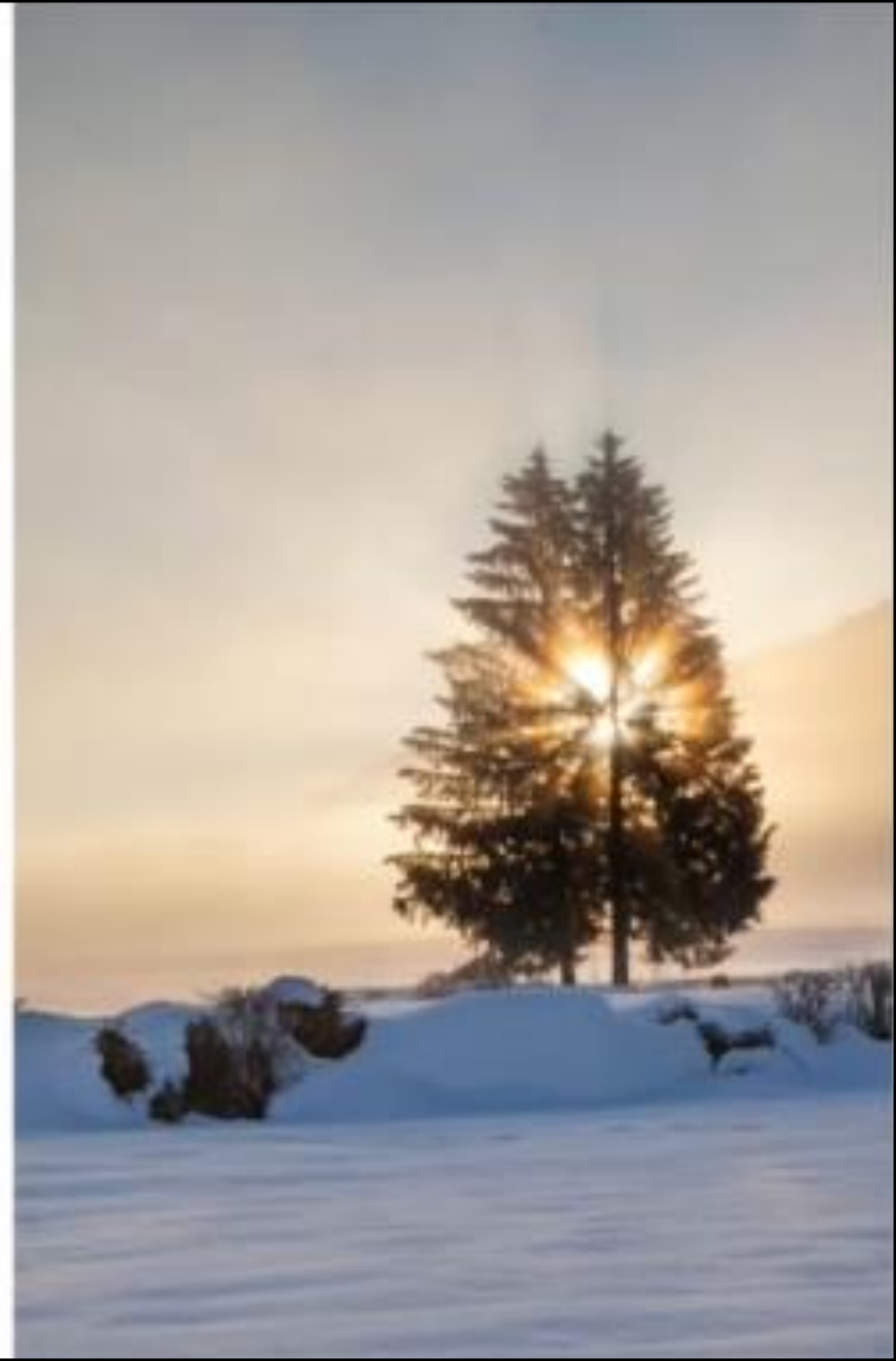

Alla kan bidra!

- Skapa möjligheter för arbetet
- Genomföra insatser enskilt och tillsammans
- Samordna sig
- Genomföra sina grunduppdrag
- Ingå i samverkan och kunskapsutbyte inom strategins delmål
- Känna till arbetet inom strategin
- Ansvara för kunskapsuppbyggnad

Vad händer nu?

- Rigga projektet/uppdraget.
- Arbete med myndighetsgemensam handlingsplan.
- Planera och förbereda för uppföljning av arbetet inom strategin, indikatorsystem.
- Analys av länsdialoger.
- Ta fram kortversion av strategin, presentation m.m.
- Genomföra seminarium riktat till kommuner och regioner.

Överenskommelse om psykisk hälsa 2025

2025-01-30

Psykisk hälsa ett prioriterat område

- En ny tioårig nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention har antagits av regeringen, 2025-2034.
- SKR:s positionspapper om psykisk hälsa (2023)

Överenskommelse mellan SKR och regeringen 2025

- Överenskommelse om strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention
- Aviserad ytterligare överenskommelse för ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri, BUP (ej i denna presentation)

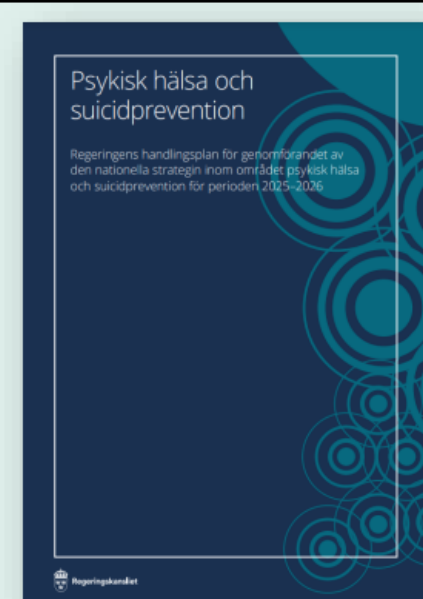
Överenskommelsen är del av en nationell strategi

Strategins mål

- En förbättrad psykisk hälsa i hela befolkningen.
- Färre liv förlorade i suicid.
- Minskade påverkbara skillnader i psykisk hälsa.
- Minskade negativa konsekvenser på grund av psykiatriska tillstånd.

Strategins delmål

1. Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle.
2. Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet.
3. Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa.
4. Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare.
5. Vård och omsorg som möter patienter och brukares behov.
6. Stärkt suicidpreventivt arbete.
7. Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention.

Överenskommelsens fyra fokusområden

1. Genomförande av den nationella strategin
2. Främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa hos barn och unga
3. Utveckla insatserna för personer med komplexa behov, särskilt inom samsjuklighet, heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatri
4. Stärkt suicidpreventivt arbete

Fokus för överenskommelsen är strategiskt arbete, förebyggande insatser till barn och unga, insatser vid komplexa behov och suicidprevention

Fördelning av medel

Område

1. Genomförande av den nationella strategin
2. Främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa hos barn och unga
3. Utveckla insatserna för personer med komplexa behov, särskilt inom samsjuklighet, heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatri
4. Stärkt suicidpreventivt arbete

Mottagare

- Län
- Kommun
- Län ● Region
- Län ● Region

Medel i överenskommelsen går till kommuner, regioner och kommuner och regioner gemensamt. Läs vidare

Fördelningstabell 2025. Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention (kr)

Område/mottagare	Län	Kommun	Region	SKR
Genomförande av den nationella strategin	93 000 000 <ul style="list-style-type: none"> 2 miljoner/län, förutom storstadslänen som tilldelas 3 miljoner/län patient-, brukar och anhörigmedverkan i det strategiska utvecklingsarbetet: 1 miljon/län, förutom storstadslänen som tilldelas 2 miljoner/län införande av vård- och insatsprogram samt personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp: 1 miljon miljon/län, förutom storstadslänen som tilldelas 2 miljoner/län 			
Insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga		250 000 000 <i>200 000 kronor/kommun och resten efter befolkningsmängd 0-18 år/kommun</i>		
Utvecklade insatser för personer med komplexa behov med särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård	200 000 000 <i>Efter befolkningsmängd</i>		500 000 000 <i>Efter befolkningsmängd</i>	
Stärkt suicidpreventivt arbete	200 000 000 <i>5 miljoner kronor per län, resten efter befolkningsmängd</i>		288 000 000 <i>Efter befolkningsmängd</i>	
Strategisk samverkan med berörda myndigheter och utvecklingsarbete				29 000 000
Summa	493 000 000	250 000 000	788 000 000	29 000 000
Summa total				1 560 000 000

Genomförande av den nationella strategin

- Gemensam inriktning
- Långsiktighet

Regioner och kommuner ska länsvis:

- ✓ Skapa gemensamma handlingsplaner för att genomföra den nationella strategin.
- ✓ Samverka med patient-, brukar- och anhörigföreningar, professionen med flera i det strategiska utvecklingsarbetet.
- ✓ Stödja implementeringen av vård- och insatsprogram och sammanhållna, personcentrerade vårdförlopp.

Länen får stöd för att ta fram handlingsplaner, samverka med patienter och brukare och för att införa vård- och insatsprogram och vårdförlopp.

Insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga

- Arenor som möter barn och föräldrar
- Aviserad ny socialtjänstlag

Kommunerna ska genomföra insatser för att:

- Främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och psykosociala problem med fokus på socialtjänst, skolor och stöd till barn med psykisk ohälsa, skolfrånvaro eller bristande hemmiljö.
- Öka kunskap om arbetssätt och samverka för att ge barn med psykisk ohälsa och deras föräldrar rätt stöd, inklusive vid neuropsykiatriska behov.
- Integrera arbetet med andra främjande och förebyggande insatser som föräldrastöd, ANDT, ensamhet, fysisk aktivitet och meningsfull fritid.

Fokusområde två

Kommunerna får stöd för främjande och förebyggande insatser till barn och unga genom skola, socialtjänst och folkhälsoarbete.

Utvecklade insatser för personer med komplexa behov med särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård

- Samordning och samverkan
- Socialstyrelsens plan för att minska vårdplatsbristen (S2023/00679)

Regionerna och länen får stöd för kapacitetsstyrning av vårdplatser, att minska tvångsåtgärder, utveckla samverkansavtal och samverkan och insatser vid komplexa behov.

Regionerna och länen ska:

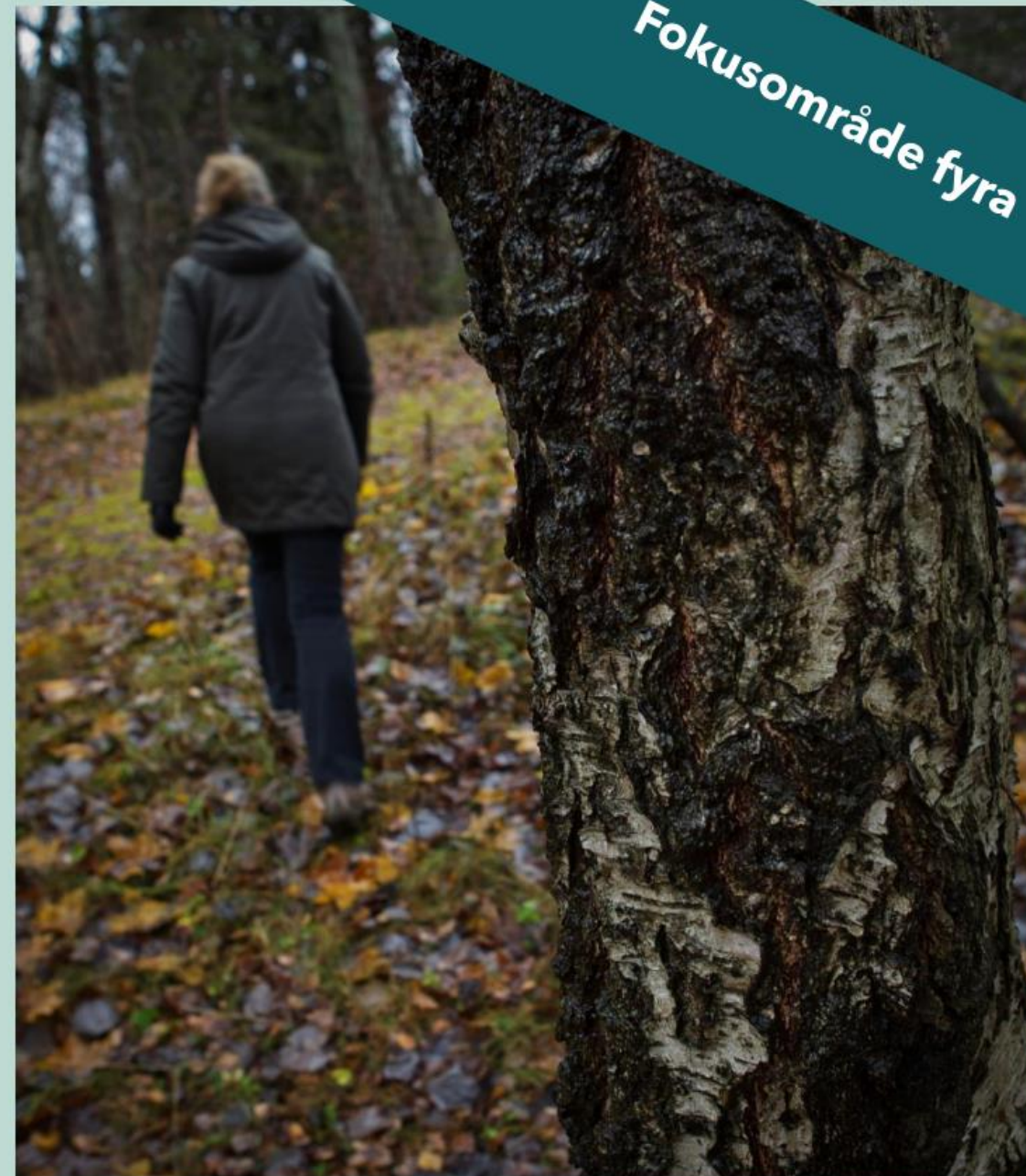
- ✓ Göra analyser och insatser för kapacitetsstyrning av vårdplatser.
- ✓ Analysera och genomföra insatser för att förebygga och minska behovet av tvångsåtgärder, med beaktande av kompetensutveckling och alternativa metoder.
- ✓ Säkerställa samverkansavtal för utskrivning anpassade till tvångsvård och rättspsykiatri, med fokus på kommunala insatser och samverkan.
- ✓ Stärka samverkan för heldygnsvårdade personer som behöver stöd från socialtjänst eller hälso- och sjukvård, särskilt vid utskrivning från rättspsykiatri.
- ✓ Utveckla insatser för komplexa behov, inklusive psykisk eller fysisk ohälsa såsom skadligt bruk och beroende, med integrerade team, verksamheter eller metoder.

Stärkt suicidpreventivt arbete

➤ Samhällets samlade arbete

Regionerna och länen ska göra insatser för att:

- ✓ Utveckla omhändertagande och systematisk uppföljning inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten vid suicidalitet eller suicidförsök.
- ✓ Aktörer som involveras före, under och efter larm om akuta suicidala händelser utvecklar gemensamma arbetsätt.
- ✓ Utveckla kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet genom att öka kunskap, lärande och uppföljning.
- ✓ Stärka det suicidförebyggande arbetet och verka för suicidpreventiva analyser i lokal samverkan.
- ✓ Stärka stödet till anhöriga och efterlevande.

Fokusområde fyra

Regionerna och länen får stöd för att utveckla omhändertagande och uppföljning vid suicidalitet eller suicidförsök.

Stöd från SKR

I samarbete med myndigheterna stödja genomförandet av den nationella strategin.

Stödja primärvårdens arbete med psykisk ohälsa och omställningen till nära vård.

Stöd för implementering av vård- och insatsprogram och sammanhållna och personcentrade vårdförlopp.

SKR ska stödja kommuner och regioner i enlighet med den nationella strategin, för omställning till nära vård och för införande av vård- och insatsprogram och vårdförlopp.

Fördelning medel region

Region

Läns Region kod	Stärkt suicidpreventivt arbete	Samordnade insatser för personer med komplexa behov med särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård	Totalt belopp
01 Stockholm	67 239 181 kr	116 734 689 kr	183 973 871 kr
03 Uppsala	11 090 533 kr	19 254 397 kr	30 344 930 kr
04 Södermanland	8 207 715 kr	14 249 505 kr	22 457 219 kr
05 Östergötland	12 859 396 kr	22 325 340 kr	35 184 736 kr
06 Jönköping	10 061 151 kr	17 467 276 kr	27 528 428 kr
07 Kronoberg	5 534 276 kr	9 608 119 kr	15 142 395 kr
08 Kalmar	6 702 991 kr	11 637 137 kr	18 340 128 kr
09 Gotland	1 659 372 kr	2 880 854 kr	4 540 225 kr
10 Blekinge	4 280 771 kr	7 431 894 kr	11 712 665 kr
12 Skåne	38 859 301 kr	67 464 065 kr	106 323 366 kr
13 Halland	9 383 094 kr	16 290 093 kr	25 673 187 kr
14 Västra Götaland	48 230 997 kr	83 734 370 kr	131 965 367 kr
17 Värmland	7 711 699 kr	13 388 366 kr	21 100 064 kr
18 Örebro	8 391 334 kr	14 568 288 kr	22 959 621 kr
19 Västmanland	7 652 859 kr	13 286 213 kr	20 939 072 kr
20 Dalarna	7 790 015 kr	13 524 332 kr	21 314 348 kr
21 Gävleborg	7 743 308 kr	13 443 243 kr	21 186 552 kr
22 Västernorrland	6 572 499 kr	11 410 589 kr	17 983 088 kr
23 Jämtland	3 610 031 kr	6 267 415 kr	9 877 446 kr
24 Västerbotten	7 657 320 kr	13 293 959 kr	20 951 279 kr
25 Norrbotten	6 762 157 kr	11 739 856 kr	18 502 013 kr
Riket	288 000 000 kr	500 000 000 kr	788 000 000 kr

Fördelning läns gemensamma medel

Läns gemensamma medel

Läns kod	Län	Stöd till genomförande och uppföljning av den nationella strategin	Samordnade insatser för personer med komplexa behov med särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård	Stärkt suicidpreventivt arbete	Totalt belopp
01	Stockholm	7 000 000 kr	46 693 876 kr	27 179 591 kr	80 873 467 kr
03	Uppsala	4 000 000 kr	7 701 759 kr	8 658 335 kr	20 360 094 kr
04	Södermanland	4 000 000 kr	5 699 802 kr	7 707 406 kr	17 407 208 kr
05	Östergötland	4 000 000 kr	8 930 136 kr	9 241 815 kr	22 171 951 kr
06	Jönköping	4 000 000 kr	6 986 911 kr	8 318 783 kr	19 305 693 kr
07	Kronoberg	4 000 000 kr	3 843 248 kr	6 825 543 kr	14 668 790 kr
08	Kalmar	4 000 000 kr	4 654 855 kr	7 211 056 kr	15 865 911 kr
09	Gotland	4 000 000 kr	1 152 341 kr	5 547 362 kr	10 699 704 kr
10	Blekinge	4 000 000 kr	2 972 758 kr	6 412 060 kr	13 384 817 kr
12	Skåne	7 000 000 kr	26 985 626 kr	17 818 172 kr	51 803 798 kr
13	Halland	4 000 000 kr	6 516 037 kr	8 095 118 kr	18 611 155 kr
14	Västra Götaland	7 000 000 kr	33 493 748 kr	20 909 530 kr	61 403 278 kr
17	Värmland	4 000 000 kr	5 355 346 kr	7 543 789 kr	16 899 136 kr
18	Örebro	4 000 000 kr	5 827 315 kr	7 767 975 kr	17 595 290 kr
19	Västmanland	4 000 000 kr	5 314 485 kr	7 524 381 kr	16 838 866 kr
20	Dalarna	4 000 000 kr	5 409 733 kr	7 569 623 kr	16 979 356 kr
21	Gävleborg	4 000 000 kr	5 377 297 kr	7 554 216 kr	16 931 514 kr
22	Västernorrland	4 000 000 kr	4 564 235 kr	7 168 012 kr	15 732 247 kr
23	Jämtland	4 000 000 kr	2 506 966 kr	6 190 809 kr	12 697 775 kr
24	Västerbotten	4 000 000 kr	5 317 583 kr	7 525 852 kr	16 843 436 kr
25	Norrbotten	4 000 000 kr	4 695 942 kr	7 230 573 kr	15 926 515 kr
	Riket	93 000 000 kr	200 000 000 kr	200 000 000 kr	493 000 000 kr

Länsgemensamma statsbidrag 2023-2024

2023	Brukarmedverkan	Suicidprevention	Ungdomsmottagningar	Samsjuklighet	Totalt
SEK	2 000 000 kr	33 424 098 kr	25 064 083 kr	20 876 447 kr	81 364 628 kr
	"för att stimulera och stärka en systematisk patient- och brukarmedverkan i vården och omsorgen"	"för insatser som syftar till ett stärkt och utvecklat suicidpreventivt arbete på lokal och regional nivå."	"för att stärka och utveckla ungdomsmottagningarnas arbete."	"för insatser för att skapa en mer sammanhållen, behovsanpassad och personcentrerad vård och omsorg för personer med samsjuklighet"	

2024	Brukarmedverkan	Suicidprevention	Barn och unga	Stärka samverkan för personer med samsjuklighet	Totalt
SEK	2 000 000 kr	33 485 400 kr	41 917 629 kr	29 276 915 kr	106 679 943 kr
	"för att stimulera och stärka en systematisk patient- och brukarmedverkan i vården och omsorgen."	"för insatser som syftar till ett stärkt och utvecklat suicidpreventivt arbete på lokal och regional nivå."	"för att kommuner och regioner gemensamt ska utveckla arbetet med att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa och suicid bland barn och unga samt för att stärka första linjens vård."	"för insatser för att skapa en mer sammanhållen, behovsanpassad och personcentrerad vård och omsorg för personer med samsjuklighet eller omfattande behov."	

Länsgemensamma statsbidrag fördelning 2024

Brukar- medverkan 2 000 000 kr	Suicidprevention 33 485 400 kr	Barn och unga 41 917 629 kr	Stärka samverkan för personer med samsjuklighet 29 276 915 kr
Koordinatorer NSPH VG: 2 000 000 kr	Länssamordning Suicidprevention: Kommunalförbunden: 400 000, VGR: 400 000 kr Genomförande HP Suicidprevention VGR: 10 000 000 kr Delregional vårdsamverkan: 10 000 000 kr Kommunalförbund: 10 000 000 kr Uppföljning Handlingsplan: 85 400 kr	Ungdomsmottagningarna: 25 064 083 kr	Genomförande HP Psykisk hälsa Länsgemensam nivå: 1 600 000 kr Delregional vårdsamverkan: 3 000 000 kr Uppföljning Handlingsplan: 45 902 kr
			SIP: Delregional vårdsamverkan 4 000 000 kr Samsjuklighet: Delregional vårdsamverkan 5 800 000 kr Barn och unga: Delregional vårdsamverkan: 5 800 000 kr
			VIP och Kunskapsstyrning i samverkan: 482 500
	Medel till civilsamhället och brukarorganisationer, hantering genom NSPIVG: 2 600 000 kr	Samfinansierade verksamheter (MiniMaria, familjecentraler, småbarnsteam): 11 650 000 kr	Samfinansierade verksamheter (ACT team, socialmedicinska mottagningar): 4 000 000 kr
		Utvecklingsarbete utifrån identifierade skav inom område barn och unga: Barnsida vårdsamverkan.se, material Uppdragskännedom och samverkan, konferens NR adhd och autism: Länsgemensamt uppdrag: 4 050 000 kr	Utveckling utifrån intentionerna i överenskommelsen för 2024 och samsjuklighetsutredningen VGR: 1 300 000 Kommunalförbunden 2 600 000 kr
			Kompetenshöjande insatser i samverkan VKV, Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer: 300 000 kr
		Översyn av länsstruktur för samverkan Behovsanalys, framtagande av förslag till nytt styrdokument: 853 546 kr	Översyn av länsstruktur för samverkan Behovsanalys, framtagande av förslag till nytt styrdokument: 400 467 kr

